

Nieuwsbrief INS Updates

Nummer 1, 2025

Redactie: prof. mr. E.C.H.J. Lokin, mr. H.J. de Kloe, mr. E. Ayerdem, mr. R.J.H. Berghuis, mr. J.O. Bijloo, mr. S.J. van den Boogert, mr. A.D. van Dalen, mr. J. van den Dolder, mr. N. Gamliël, mr. G.P. van Hooft, mr. I.F.M. Lakwijk, mr. K.C.S. Meekes, mr. A.M.H. Nolte, mr. J.E. van Nuland, mr. W.P.I.J. Overgoor, mr. B.S. Pronk, mr. dr. S. Renssen, mr. D.R.C. Smit, mr. W.T.N. Vlasveld, mr. J.H.M. van de Wiel en mr. S. Zonneveld.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1913](#) 20-12-2024

WSNP: Hoge Raad geeft naar aanleiding van prejudiciële vragen duidelijkheid over artikel 349a Fw

Rechtbank

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2024:6876](#) 18-12-2024

Notaris hoeft onderzoek aandelentransactie niet te verstrekken aan de curator

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2024:6256](#) 10-12-2024

Voorzieningenrechter kan oordeel R-C of rechtbank in faillissement alleen doorkruisen bij evidente feitelijke en/of juridische misslag

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2024:7539](#) 05-12-2024

Belangrijke voortgang bij totstandkoming WHOA-akkoord leidt tot afwijzing van het verzoek tot opheffing van de afkoelingsperiode

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2024:12289](#) 27-11-2024

Ontzenuwing bewijsvermoeden artikel 2:248 lid 2 BW vereist meer dan algemeen benoemen van externe oorzaken van het faillissement

Antillen

[Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:OGHACMB:2022:296](#) 20-12-2022

Vernietiging faillissement: geen bedrijf op Bonaire

RECHTSPRAAK

WSNP: Hoge Raad geeft naar aanleiding van prejudiciële vragen duidelijkheid over artikel 349a Fw

De Hoge Raad wijst een uitgebreid arrest over de bepaling uit artikel 349a lid 1 Fw dat de schuldsaneringsregeling kan ingaan op de dag waarop de eerste aflossing is gedaan in het kader van de buitengerechtelijke schuldenregeling. Deze bepaling, die bij amendement is ingevoerd, past niet goed in het systeem van de wet, zodat de Hoge Raad hier nadere invulling aan geeft.

Sinds 1 juli 2023 staat in artikel 349a lid 1 Fw dat de schuldsaneringsregeling (WSNP) ingaat op de dag van de uitspraak tot toepassing van de regeling of op 'de dag waarop de eerste aflossing is gedaan in het kader van de buitengerechtelijke schuldenregeling (...) indien die dag eerder is gelegen'. Het Hof Den Haag heeft diverse prejudiciële vragen gesteld aan de Hoge Raad over de uitleg van artikel 349a Fw (INS 2024-0007). In de kwestie die voorligt, had een beslaglegger voorafgaand aan het verzoek tot toepassing van de WSNP een fors bedrag geïncasseerd. De rechtbank oordeelde dat afdrachten onder een beslag geen aflossingen zijn in de zin van artikel 349a lid 1 Fw. Het hof stelde mede hierover prejudiciële vragen.

De Hoge Raad overweegt dat de mogelijkheid om de WSNP eerder te laten aanvangen dan de uitspraak van de rechter ('het alternatieve aanvangsmoment') is ingevoerd bij amendement en niet goed past in het systeem van de WSNP. Op basis van deze regeling is het namelijk mogelijk de schuldsaneringsregeling eerder te laten starten, terwijl de wettelijke bepalingen en waarborgen niet van toepassing waren voordat de rechter de uitspraak heeft gewezen. De vraag aan welke eisen moet zijn voldaan voor een alternatief aanvangsmoment van de WSNP is daarom relevant. De Hoge Raad stelt voorop dat hij deze en andere vragen beantwoordt vanuit de bedoeling die ten grondslag ligt aan het amendement, namelijk dat de totale duur van de schuldhulpverleningstrajecten korter wordt. De Hoge Raad betreft bij zijn oordeel ook dat het voor schuldeisers van belang is dat zo veel mogelijk wordt afgelost, omdat onbetaalde schulden na het verlenen van een schone lei niet meer verhaald kunnen worden op de schuldenaar.

De Hoge Raad overweegt dat het alternatieve aanvangsmoment uit artikel 349a lid 1 Fw ziet op de *termijn* van de schuldsaneringsregeling en niet op de *toepassing* hiervan. De wettelijke regeling was voorafgaand aan de uitspraak dus niet van toepassing. Wel moet tijdens het minnelijke voortraject zijn voldaan aan de verplichtingen die uit dat traject voortvloeien. Het uitgangspunt daarbij is dat tijdens het voortraject (met inachtneming van het vrij te laten bedrag) maximaal moet worden afgelost op schulden en de schuldenaar zich moet inspannen om zo veel mogelijk baten te verwerven voor de schuldeisers. De rechter moet beoordelen of de wijze waarop de schuldenaar zich voor de schuldeisers heeft ingespannen een alternatief aanvangsmoment rechtvaardigt. Is tijdens het minnelijke voortraject te weinig gespaard of afgelost, dan kan saldering worden toegepast (gespaarde of afgeloste bedrag/maandelijkse aflossingscapaciteit=duur verkorting traject) of kan de rechter op andere wijze bepalen hoeveel eerder de termijn van de WSNP ingaat. De rechter heeft ook de mogelijkheid om de termijn van de WSNP te verlengen op grond van artikel 349a lid 1 Fw als niet aan alle verplichtingen zijn voldaan. De rechter kan er ook voor kiezen de termijn naar aanleiding van het verslag van de bewindvoerder en de eindzitting te verlengen op grond van artikel 349a lid 3 Fw.

De WSNP heeft een materieel einde (het verstrijken van de termijn uit art. 349a lid 1 Fw) en een formeel einde (het verbindend worden van de slotuitdelingslijst, art. 356 lid 2 Fw). Uiterlijk drie maanden voorafgaand aan het materiële einde moet de bewindvoerder verslag uitbrengen aan de rechter-commissaris over de wijze waarop de schuldenaar aan zijn verplichtingen heeft voldaan (art. 351a Fw) en uiterlijk een maand voorafgaand aan het materiële einde moet een zitting worden bepaald waarop de beëindiging van de toepassing van de WSNP wordt behandeld (352 lid 1 Fw). De Hoge Raad overweegt dat de rechter het alternatieve aanvangsmoment daarom zodanig moet vaststellen dat er nog voldoende tijd is om het verslag op te maken en de eindzitting te bepalen. In verband met de rechtsgelijkheid kan de rechter als uitgangspunt nemen dat hiervoor een half jaar nodig is. Verlengt de rechter met het oog hierop de termijn van de WSNP, dan is de schuldenaar gedurende deze verlenging ontheven van zijn afdrachts- en inspanningsverplichting. Bij een alternatief aanvangsmoment moet de bewindvoerder ook verslag uitbrengen over de wijze waarop de schuldenaar in het minnelijke voortraject aan zijn verplichtingen heeft voldaan. De bewindvoerder kan zich hierbij laten leiden door de informatie die hij krijgt van de schuldhulpverlener in het minnelijke traject.

Na deze uitgebreide overwegingen geeft de Hoge Raad meer specifiek antwoord op een aantal prejudiciële vragen. In r.o. 3.13 geeft de Hoge Raad een heldere recapitulatie van de antwoorden op de prejudiciële vragen.

De Hoge Raad oordeelt dat met 'buitengerechtelijke schuldregeling' in artikel 349a lid 1 Fw

niet wordt bedoeld op een schuldeisersakkoord, maar op het minnelijke traject van schuldhulpverlening. Een aflossing 'in het kader van' deze regeling betekent 'tijdens' de regeling. Het is niet nodig dat over de aflossing afstemming heeft plaatsgevonden tussen de schuldhulpverlener en de schuldenaar.

Als antwoord op de vraag wat moet worden verstaan onder 'eerste aflossing', overweegt de Hoge Raad dat sparen op één lijn moet worden gesteld met aflossen. Niet alleen afgeloste of gespaarde bedragen die ten goede (zijn ge)komen aan de gezamenlijke schuldeisers vallen hieronder, maar ook bedragen die uit hoofde van een gelegd beslag ten goede zijn gekomen aan één of een aantal schuldeisers. Dit strookt met de gedachte dat de schuldenaar zich zo veel mogelijk moet inspannen voor zijn schuldeisers. Schuldeisers worden hierdoor ongelijk behandeld, maar dat moet niet voor rekening van de schuldenaar komen.

De vaststelling dat een schuldenaar geen aflossingscapaciteit heeft, moet op één lijn worden gesteld met de 'eerste aflossing'. Deze vaststelling kan bijvoorbeeld blijken uit een zogenoemd 'nulaanbod' dat in een schuldhulpverleningstraject is gedaan aan de schuldeisers.

H.J. de Kloe, januari 2025

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 20-12-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1913

Zaaknummer: 23/05009

Rechters: M.J. Kroeze, T.H. Tanja-van den Broek, C.E. du Perron, H.M. Wattendorff en K. Teuben

Advocaten: R.R. Verkerk

Wetsartikelen: 349a Fw, 351a Fw, 352 Fw en 356 Fw

RECHTSPRAAK

Vernietiging faillissement: geen bedrijf op Bonaire

Het Hof van het Caribische deel van het Koninkrijk vernietigt het faillissement van Alphaville, omdat deze vennootschap geen bedrijf uitoefent op Bonaire. Om die reden was de rechter van Bonaire niet bevoegd het faillissement uit te spreken. Ten overvloede overweegt het Hof dat niet is voldaan aan het pluraliteitsvereiste, omdat twee schuldeisers (met dezelfde ubo) afstand hebben gedaan van hun vorderingen.

Op verzoek van de curator in het faillissement van Bonaire Petroleum Corporation N.V. ('Bopec') heeft het Gerecht in eerste aanleg van Bonaire, Sint Eustatius en Saba het faillissement uitgesproken van de vennootschap naar het recht van de Sychellen Alphaville Holdings Limited ('Alphaville') (INS 2022-0272). Deze uitspraak ziet op het hoger beroep dat Alphaville heeft ingesteld tegen de faillietverklaring. Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van het Caribisch deel van het Koninkrijk vernietigt het faillissement omdat de rechter van Caribisch Nederland niet bevoegd is te oordelen op het verzoek. Ten overvloede overweegt het Hof dat er ook geen sprake is van pluraliteit van schuldeisers.

Alphaville heeft op een executieveiling olie gekocht, die is opgeslagen in een tank van Bopec. Alphaville is veroordeeld tot betaling van de opslagkosten aan (de curator van) Bopec, maar heeft niet aan deze veroordeling voldaan. Op grond van artikel 2 Faillissementswet BES ('Fw BES') is de rechter van de BES-eilanden bevoegd het faillissement uit te spreken van een schuldenaar die woonplaats heeft (gehad) op de eilanden of aldaar een beroep of bedrijf heeft uitgeoefend. Het verzoek moet worden ingediend bij het gerecht waar de schuldenaar een kantoor heeft. Het gerecht oordeelde dat Alphaville, ondanks het feit dat haar statutaire zetel zich bevond op de Sychellen, een bedrijf voerde op Bonaire. De reden daartoe is dat Alphaville geen bedrijf of bedrijfsactiviteiten van betekenis heeft buiten Bonaire (dus ook niet op de Sychellen), geen vermogen van betekenis buiten Bonaire heeft, maar wel olie bezit en verkoopt met een marktwaarde van ongeveer \$ 10 miljoen, terwijl die olie is opgeslagen op Bonaire.

Alphaville stelt in hoger beroep dat het hebben van olie op Bonaire en de verkoop daarvan niet betekent dat zij ook een bedrijf uitoefent op Bonaire. Het Hof stelt Alphaville in het gelijk. Voor een bedrijf is een zekere structuur met een minimum aan organisatie met een zekere stabiliteit voor de uitoefening van een economische activiteit vereist. De loutere aanwezigheid van vermogensbestanddelen (zoals, in deze kwestie, olie) voldoet niet. De rechter is ook niet bevoegd op grond van de leer van het *forum necessitatis*, omdat niet is gebleken dat geen enkele andere rechter ter wereld bevoegd zou zijn het faillissement van Alphaville uit te spreken.

Ten overvloede overweegt het Hof dat geen sprake is van pluraliteit van schuldeisers. Van de vordering die het gerecht heeft aangemerkt als steunvordering is afstand gedaan. Dat geldt ook voor de vordering van een andere vennootschap. Beide voormalige schuldeisers hebben dezelfde ubo als Alphaville. De curator van Alphaville heeft ingestemd met de afstand. Het hof vernietigt het faillissement en brengt de faillissementskosten van \$ 17.408,94 ten laste van de curator van Bopec.

H.J. de Kloe, januari 2025

Instantie: Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 20-12-2022

ECLI: ECLI:NL:OGHACMB:2022:296

Zaaknummer: BON2022H00054

Rechters: J. de Boer, G.C.C. Lewin en E.M. van der Bunt

Advocaten: M.F. Murray, K.A. Doekhi, H.W. ten Katen en L.F.F.M. Drissen

Wetsartikelen: 2 Fw BES

RECHTSPRAAK

Belangrijke voortgang bij totstandkoming WHOA-akkoord leidt tot afwijzing van het verzoek tot opheffing van de afkoelingsperiode

De rechtbank heeft bij beschikking het verzoek tot het opheffen van een eerder ingestelde afkoelingsperiode afgewezen, onder gelijktijdige verlenging van die periode met twee maanden. Anders dan verzoeker beweert, heeft de schuldenaar voldoende voortgang geboekt voor de totstandkoming van een akkoord, waarbij de belangen van de schuldeisers niet worden geschaad.

Bij een eerdere beschikking is een afkoelingsperiode van vier maanden ingesteld voor de schuldenaar ('de vennootschap'), met aanstelling van een observator. In deze procedure hebben diverse betrokken partijen hun zienswijzen en verzoekschriften ingediend, waaronder het investeringsfonds, het bestuur van de vennootschap en de trustee.

Het verzoek en de zienswijze van het investeringsfonds (r.o. 2.1-2.5)

Het investeringsfonds heeft een verzoek ingediend om de afkoelingsperiode op te heffen en een verzoek om verlenging af te wijzen. Het fonds argumenteert dat de vennootschap niet is begonnen met de voorbereidingen of onderhandelingen met schuldeisers voor een WHOA-akkoord. Volgens het fonds is de afkoelingsperiode niet noodzakelijk voor de continuïteit van de onderneming van de vennootschap. Daarnaast zijn de belangen van de schuldeisers niet gediend bij de afkoelingsperiode. Die zouden daardoor juist worden geschaad, aldus het fonds. Bovendien stelt het investeringsfonds dat de vennootschap de WHOA-procedure zou misbruiken om haar schuldeisers te weren en de herstructurering naar Brazilië te verplaatsen, waar een geconsolideerde insolventieprocedure (EJ-procedure) plaatsvindt. Het investeringsfonds is van mening dat de vennootschap probeert haar schuldeisers hun rechten te ontnemen, althans schade toe te brengen en heeft gelijktijdig met het onderhavige verzoek een verzoekschrift tot faillietverklaring van de vennootschap ingediend. Het fonds concludeert dat vennootschap niet in staat is een haalbaar akkoord voor te leggen en heeft daarom tevens

een faillissementsverzoek ingediend.

Het verzoek en de zienswijze van de vennootschap en haar bestuur (r.o. 3.1-4.3)

De vennootschap verzoekt om verlenging van de afkoelingsperiode met vier maanden. De vennootschap stelt zich op het standpunt dat zij zich (organisatorisch) in een complexe financiële herstructurering bevindt, waarin zij bij meerdere internationale processen betrokken is, opdat een maximale opbrengst voor haar schuldeisers wordt gerealiseerd. Het best mogelijke resultaat voor de groep waar de vennootschap onderdeel van uitmaakt en haar schuldeisers kan worden behaald door verkoop van de groep, als onderdeel van het Braziliaanse herstructureringsproces. Volgens de vennootschap vertraagt het investeringsfonds het proces met verzoeken om extra informatie en een faillissementsaanvraag, wat schadelijk is voor de voortgang. Het WHOA-akkoord biedt naar verwachting meerwaarde, terwijl een liquidatiescenario geen noemenswaardige uitkering zal opleveren. Het bestuur ondersteunt het verlengingsverzoek en bestrijdt dat activa waardeloos worden gemaakt.

Zienswijzen van de groep en de trustee (r.o. 5.1 en 5.2)

Een groep schuldeisers (door de rechtbank 'de [groep]' genoemd) en de trustee steunen het opheffingsverzoek van het investeringsfonds. Zij stellen dat de afkoelingsperiode niet dient om een akkoord te realiseren en dat deze niet noodzakelijk is voor de voortzetting van de onderneming. De trustee stelt dat geen van de notehouders het verzoek om opheffing tegenspreekt, en de belangen van schuldeisers niet gediend zijn bij een verlenging. Alleen de belangen van de groep waartoe de schuldenaar behoort en de aandeelhouders zijn hiermee gediend.

Zienswijze van de observator (r.o. 6.1-6.8)

De observator is van mening dat de informatievoorziening vanuit de vennootschap goed verloopt. De observator kan op basis van zijn waarnemingen van en verslagen over de gevoerde gesprekken niet vaststellen of van daadwerkelijke onderhandelingen over het EJ Plan of WHOA-akkoord sprake is of niet. Er is regelmatig contact tussen de vennootschap en de groep schuldeisers. De vraag of deze contacten een binnen het kader van de WHOA zinvolle of noodzakelijke informatieverschaffing/-uitwisseling inhouden, kan de observator niet beantwoorden. Toch is de samenwerking tussen vennootschap en externe schuldeisers onvoldoende. Indien verlenging wordt toegekend, zijn een verbeterde informatievoorziening richting schuldeisers en constructieve onderhandelingen essentieel. Een ruime verlenging ligt volgens de observator niet voor de hand gezien de huidige voortgang en verschillen van inzicht.

De beoordeling en beslissing

Ingevolge artikel 376 lid 5 Fw beoordeelt de rechtbank of de vennootschap erin is geslaagd aannemelijk te maken dat zij een belangrijke vooruitgang heeft geboekt in de totstandkoming van het akkoord. De rechtbank moet ook beoordelen of (nog steeds) is voldaan aan de vereisten van artikel 376 lid 4 Fw. De rechtbank overweegt dat voldoende aannemelijk is gemaakt dat belangrijke voortgang is geboekt bij de totstandkoming van een akkoord, hoewel nog geen volledig WHOA-akkoord is gepresenteerd. De vennootschap heeft als (mede) EJ-verzoeker in Brazilië een (concept) EJ-Plan gepresenteerd. Het is de bedoeling van de vennootschap dat het WHOA-akkoord een spiegelakkoord zal zijn van het EJ-Plan. Naar het oordeel van de rechtbank moet artikel 376 lid 1 Fw, zoals ook de observator heeft bepleit, niet zo verstrekkend worden begrepen dat binnen twee maanden al een (nagenoeg volledig) WHOA-akkoord voorhanden zou moeten zijn. Het investeringsfonds daarentegen heeft niet aannemelijk gemaakt dat de belangen van schuldeisers worden geschaad door de afkoelingsperiode. De rechtbank benadrukt het belang van tijdige en volledige informatievoorziening richting schuldeisers en gaat ervan uit dat vennootschap haar toezegging daartoe nakomt.

De rechtbank beslist dat het verzoek van het investeringsfonds tot opheffing van de afkoelingsperiode wordt afgewezen. Daarnaast wordt de eerder afgekondigde afkoelingsperiode met twee maanden verlengd. Voorts bepaalt de rechtbank dat de vennootschap aan de observator alle inlichtingen dient te verschaffen die van haar worden verlangd, op de wijze als daarbij door de observator is bepaald (art. 380 lid 4 Fw jo. 371 lid 7 en lid 8 Fw).

E. Ayerdem, december 2024

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 05-12-2024

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2024:7539

Zaaknummer: C/13/759152 FT RK 24.1022 en 759854 FT RK 24.1077

Rechters: A.E. de Vos, R.P. van Eerde en K.M. van Hassel

Advocaten: L.P. Kortmann, A.J.C.M. Meijs, C.M.A. Knobens, F.J.M. Hengst, R.G.A. Elkerbout-Kok, C.D. Veldman en P. van der Veen

Wetsartikelen: 380 Fw, 371 Fw en 376 Fw

RECHTSPRAAK

Ontzenuwing bewijsvermoeden artikel 2:248 lid 2 BW vereist meer dan algemeen benoemen van externe oorzaken van het faillissement

Deze uitspraak draait om de vraag of de bestuurder van twee failliete vennootschappen wegens onbehoorlijke taakvervulling aansprakelijk is voor het boedeltekort.

De curator van twee vennootschappen binnen de Bauportegroep stelt de (indirecte) bestuurder aansprakelijk voor het boedeltekort. De groep houdt zich bezig met het ontwerpen, vervaardigen en verkopen van tourniquet-, schuif-, en taatsdeuren. Volgens de curator heeft de bestuurder zijn taak onbehoorlijk vervuld. De curator stelt dat de bestuurder heeft verzuimd de deponeringsplicht na te leven, zodat vaststaat dat het bestuur zijn taak onbehoorlijk heeft vervuld en wordt aangenomen dat dit een belangrijke oorzaak is van het faillissement.

De bestuurder betwist niet dat de jaarrekeningen over 2021 te laat zijn gedeponeed, maar betoogt dat diverse andere, externe omstandigheden de oorzaken zijn van de faillissementen. Hij wijst op de coronacrisis, waardoor fabrieken stil kwamen te liggen en personeel niet kon werken. Ook de oorlog in Oekraïne zorgde volgens hem voor problemen, omdat bouwmaterialen daardoor niet leverbaar waren. Dit leidde tot vertragingen in projecten en een daling van de cashflow bij faillieten. Daarnaast annuleerden klanten orders, terwijl andere ondernemingen binnen het concern al kosten hadden gemaakt. Ook de arrestatie van de bestuurder had een grote impact omdat hij daardoor vijf maanden niet kon werken. Bovendien verduisterde een voormalige zakenpartner een aanzienlijk bedrag en werd een belangrijke opdracht ingetrokken, terwijl er al kosten waren gemaakt. Al deze omstandigheden hadden volgens de bestuurder ernstige negatieve gevolgen voor de cashflow van faillieten en hebben daardoor de faillissementen veroorzaakt.

De rechtbank overweegt dat vaststaat dat de bestuurder zijn taken onbehoorlijk heeft vervuld omdat niet is voldaan aan de deponeringsplicht en dat vermoed wordt dat dit een belangrijke oorzaak is geweest van de faillissementen. Dat laatste kan volgens de rechtbank ontzenuwd

worden als de bestuurder aannemelijk maakt dat andere feiten of omstandigheden een belangrijke oorzaak van de faillissementen zijn geweest. De bestuurder heeft zoals vermeld meerdere externe factoren aanwezen die hebben geleid tot de faillissementen.

De rechtbank oordeelt dat gedaagde de door hem aangevoerde oorzaken onvoldoende concreet heeft onderbouwd. Het was aan de bestuurder om ten aanzien van die omstandigheden inzichtelijk te maken waarom die een belangrijke oorzaak waren voor de faillissementen. Aan de hand van concrete gegevens had de bestuurder volgens de rechtbank moeten onderbouwen wat de financiële effecten waren van de genoemde omstandigheden op faillieten. Een koppeling tussen de gebeurtenis en de specifieke gevolgen daarvan voor de financiële positie voor faillieten is volgens de rechtbank nodig voor het ontzenuwen van het vermoeden dat de onbehoorlijke taakvervulling de oorzaak is van het faillissement. De rechtbank constateert bovendien dat sprake is van een patroon in de wijze waarop gedaagde zakelijk opereert (namelijk door hoge (belasting-, pensioen- en huur)schulden te laten ontstaan, de schulden in deze vennootschappen achter te laten en de onderneming in andere vennootschappen voort te zetten) en dat niet is gebleken dat sprake is van een eenmalige actie om de door hem genoemde tegenslagen het hoofd te bieden.

Dat de genoemde externe omstandigheden hebben geleid tot de faillissementen is volgens de rechtbank onvoldoende onderbouwd, waardoor het vermoeden niet afdoende is ontzenuwd. Hierom is de bestuurder aansprakelijk op grond van artikel 2:248 BW. Het matigingsverweer van de bestuurder slaagt evenmin, temeer omdat de bestuurder de gehanteerde werkwijze al eerder heeft gevolgd. Mede gelet op dit patroon in handelswijze slaagt het matigingsverweer niet.

De rechtbank concludeert dat de onbehoorlijke taakvervulling van de bestuurder een belangrijke oorzaak is geweest van het faillissement en dat gedaagde aansprakelijk is voor de boedeltekorten.

A.L.M. van Rooij, december 2024

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 27-11-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2024:12289

Zaaknummer: 345968

Rechters: P.M. Wamsteker, M.A. Hoogkamer en P.R. de Geus

Advocaten: M.W. Schüller, M.C. van Genugten, K.J. Willemse en R.J. Hoff

Wetsartikelen: 2:248 BW en 2:394 BW

RECHTSPRAAK

Voorzieningenrechter kan oordeel R-C of rechtbank in faillissement alleen doorkruisen bij evidente feitelijke en/of juridische misslag

Een schuldeiser is meermaals opgekomen tegen fiscale vorderingen. De verzoeken die de schuldeiser heeft gedaan op grond van de Faillissementswet zijn afgewezen. De voorzieningenrechter oordeelt dat de beoordeling van deze verzoeken alleen doorkruist kan worden als sprake is van een evidente feitelijke en/of juridische mislag.

Deze zaak betreft een kort geding tegen de Belastingdienst, aangespannen door een schuldeiser ('eiser'). Beide partijen zijn schuldeiser in het faillissement van Kooilust Investments N.V. ('gefailleerde'). De door de Belastingdienst in dit faillissement ingediende vorderingen, met een totale hoogte van € 12,3 miljoen, zijn erkend. Voor uitdeling was slechts € 5,6 miljoen beschikbaar. Eiser stelt dat een deel van de vorderingen van de Belastingdienst niet erkend had mogen worden. Eiser heeft daarvoor twee inhoudelijke bezwaren. Ten eerste stelt eiser dat, omdat een aansprakelijkheidstelling ontbreekt, de vorderingen ten name van de fiscale eenheid uit hoofde van naheffingsaanslagen niet op gefailleerde zouden kunnen worden verhaald. Ten tweede betoogt eiser dat de vorderingen zouden zijn verjaard.

Eiser vordert in deze zaak de Belastingdienst te verbieden tot executie over te gaan van het proces-verbaal van de verificatievergadering voor zover dit strekt tot het verkrijgen van betalingen. Daarnaast vordert eiser de Belastingdienst te bevelen een deel van de ingediende vorderingen terug te trekken uit het faillissement.

De rechtbank benadrukt allereerst dat de primaire verantwoordelijkheid voor het beheer en de afwikkeling van de boedel bij de curator ligt. De curator maakt een lijst van voorlopig erkende schuldvorderingen. Belastingsschulden komen niet in aanmerking voor betwisting; deze dienen altijd door de curator te worden erkend. De curator behoudt het recht om via administratiefrechtelijke weg de juistheid of hoogte materieelrechtelijk aan te tasten. Vervolgens brengt de rechter-commissaris door middel van een beschikking de vorderingen

over naar de lijst van erkende vorderingen. Hiertegen kan, wanneer de rechter-commissaris een fout heeft gemaakt, hoger beroep worden ingesteld ex artikel 67 Fw. Eiser heeft van deze mogelijkheid gebruikgemaakt. Het beroep is echter ongegrond verklaard. Eiser heeft geen cassatie ingesteld, en het is evenmin gebleken dat deze uitspraak een evidente juridische of feitelijke misslag bevat.

Het is de taak van de rechter-commissaris toezicht te houden op de curator. De rechter-commissaris gaat daarbij na of de curator zijn taak behoorlijk vervult en kan het beleid van de curator in volle omvang toetsen. Schuldeisers kunnen zich door middel van een verzoek ex artikel 69 Fw tot de rechter-commissaris wenden om op te komen tegen het beleid van de curator. In deze zaak heeft eiser tevens meermaals artikel 69-verzoeken ingediend. Deze verzoeken zijn afgewezen en ook het latere hoger beroep is ongegrond verklaard. De lijst van erkende vorderingen staat hiermee in rechte vast.

De voorzieningenrechter legt vervolgens uit dat de afwikkeling van het faillissement door de voorzieningenrechter alleen kan worden doorkruist, indien sprake is van een evidente feitelijke en/of juridische misslag in de rechterlijke beslissingen, genomen in het kader van de afwikkeling. Niet is gesteld of gebleken dat van een dergelijke misslag sprake is. Daarnaast benadrukt de rechtbank dat inhoudelijke bezwaren niet kunnen worden aangevoerd in een executiegeschil zoals dit. Een executiegeschil mag niet worden gebruikt als verkapt rechtsmiddel, maar is bedoeld om de uitvoering van een al bestaand vonnis te beoordelen. Het is uitdrukkelijk niet bedoeld om de vorderingen opnieuw inhoudelijk te beoordelen.

De voorzieningenrechter wijst de vordering af en veroordeelt eiser in de proceskosten.

L.A.C. van Veen, december 2024

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 10-12-2024

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2024:6256

Zaaknummer: C/01/409730 / KG ZA 24-595

Rechters: T. Zuidema

Advocaten: F. Jagersma

Wetsartikelen: 376 Fw

RECHTSPRAAK

Notaris hoeft onderzoek aandelentransactie niet te verstrekken aan de curator

De curator heeft op grond van artikel 843a Rv inzage gevorderd in het onderzoek van een notaris in het kader van een aandelentransactie. De rechtbank wijst de vordering af, omdat sprake is van een fishing expedition. Daarnaast kan de notaris als geheimhouder een beroep doen op artikel 843a lid 3 Rv.

Een curator vordert op grond van artikel 843a Rv inzage in het onderzoek van een notaris in het kader van een aandelentransactie. De curator stelt dat sprake is van faillissementsfraude. Degenen die hierbij als bestuurder zijn betrokken bieden geen verhaal. De curator wil daarom op basis van het onderzoeksdossier van de notaris beoordelen of hij zijn rol als poortwachter correct heeft vervuld. Is dat niet het geval, dan wil de curator de notaris aansprakelijk stellen op grond van artikel 6:162 BW.

De rechtbank wijst de vordering van de curator af, omdat hij niet voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat hij een rechtmatig belang heeft bij inzage in het dossier van de notaris. De curator heeft niet onderbouwd dat er voor de notaris *red flags* waren die tot nader onderzoek hadden moeten leiden, terwijl de notaris in algemene bewoordingen heeft gesteld waarom dergelijke *red flags* er niet waren. De curator gebruikt artikel 843a Rv voor een *fishing expedition*, maar daarvoor is artikel 843a Rv niet bedoeld.

De rechtbank overweegt dat de vordering ook moet worden afgewezen op grond van artikel 843a lid 3 Rv. De notaris heeft een geheimhoudingsplicht en kan zich in principe beroepen op het verschoningsrecht. De notaris heeft het onderzoeksdossier onder zich uit hoofde van zijn beroep, zodat hij de bescheiden niet hoeft te verstrekken. Naar het oordeel van de rechtbank kan dit anders zijn als de gegevens niet betrouwbaar zijn of als sprake is van een mogelijke beroepsfout van de notaris, maar dat dit aan de orde zou zijn is door de curator niet onderbouwd.

H.J. de Kloe, december 2024

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 18-12-2024

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2024:6876

Zaaknummer: C/08/316188 / HA ZA 24-250

Rechters: K.J. Haarhuis

Advocaten: N.J.H. Leferink en V.J.N. van Oijen

Wetsartikelen: 843a Rv en 6:162 BW